

binnen

jaarverslag 2013
ASKV / Steunpunt Vluchtelingen

binnen

jaarverslag 2013

inhoud

van het bestuur	6
25 jaar ASKV/Steunpunt Vluchtelingen	10
terugkijken op een roerig jaar	13
helpen onder protest	16
kijken naar de toekomst	20

een bijzonder jaar, en dat was het

In 2013 bestond het ASKV/Steunpunt Vluchtelingen maar liefst 25 jaar. Een jubileum dat niet ongemerkt voorbij kon gaan. Al wordt het net rond vluchtelingen zonder legale papieren strakker aangetrokken, of misschien wel juist daarom, is het belangrijk stil te staan bij de feiten waarvoor gedurende al die jaren strijd wordt geleverd, bij knelpunten die nog niet zijn opgelost, maar ook bij overwinningen die met succes bevochten zijn.

Om inzicht te geven in al het werk van de vele vrijwilligers en medewerkers is een boek gemaakt (al zeggen we het zelf: een prachtig boek). *Binnen, over mensen die aanklopten bij het ASKV/Steunpunt Vluchtelingen*. Met 25 portretten, geschreven en in beeld, van een klein deel van de honderden die de afgelopen jaren gelukkig de weg wisten te vinden om te ontsnappen aan een uitzichtloos leven op straat: gevlucht uit het geboorteland, nog lang niet veilig in dit per traditie tolerante Nederland, omdat je zonder de juiste papieren ook hier maar moet zien hoe je overleeft.

In het boek een speciaal katern, *Buiten*, met een overzicht van alle acties en campagnes en inspanningen die door al die jaren heen door ASKV/Steunpunt Vluchtelingen zijn opgezet en uitgevoerd.

Als omslag van het boek een ingenieus gevouwen solidariteitsplattegrond, met gemarkeerd de plekken waar ook mensen zonder goede papieren terecht kunnen voor alle mogelijke vormen van hulp en ondersteuning. En aan de hand van die plattegrond is (jawel, we gaan mee met de tijd) een app ontwikkeld, *Vluchtroute*, waarmee je Amsterdam kunt verkennen en ervaren hoe het is er zonder papieren te overleven.

In het jubileumweekend werd niet alleen het boek met alles erop en eraan gepresenteerd, maar ook werd een zinvolle expertmeeting georganiseerd voor werkers, hulpverleners, ambtenaren, politici en bestuurders. En er werd een vrolijk, inspirerend en bijzonder feest gevierd, voor vrienden en bekenden, maar ook voor buitenstaanders die weleens wilden weten wat ze daar nou doen, bij dat ASKV/Steunpunt Vluchtelingen, al 25 jaar lang.

Maar het is niet alle dagen feest. Ook in 2013 moest er weer hard gewerkt en aan de weg getimmerd worden. In tijden van voortgaande bezuinigingen en toenemende onvrede lijkt de vinger sneller gewezen naar mensen die er ongewoon uitzien, een andere culturele achtergrond hebben, wordt het onderscheid tussen wij en zij makkelijker gemaakt, vreemdelingen vaker de deur gewezen, en krijgen mensen die afwijken van de norm het moeilijker, al helemaal als ze niet de benodigde papieren hebben. En dat terwijl zij vluchtten van een plek waar ze slachtoffer waren van onrecht en onveiligheid. Onder hen ernstig getraumatiseerde en zieke asielzoekers.

Gelukkig neemt in barre tijden de solidariteit onder de Amsterdamse bevolking wel degelijk ook toe.

Terwijl eind 2012 'De Open Deur' (katholiek pastoraal werk) al was gesloten, werd het afgelopen jaar ook de zusterorganisatie 'Werkgroep Opvang Uitgeprocedeerden' (wou, van de Protestantse Diaconie) opgeheven. Daarmee bleef het ASKV over als enige organisatie die naast maatschappelijke en juridische ondersteuning ook opvang biedt aan uitgeprocedeerde asielzoekers. Huisvesting en vangnet voor ontheemden die hun eigen weg nog niet hebben gevonden. Onderdak en levensonderhoud voor die lichamelijk en/of psychisch zieke mensen die op straat echt niet kunnen leven. Een taak die eigenlijk bij de gemeente ligt (het is immers de plicht van onze overheid zorg te dragen voor behoeftigen). Het ASKV biedt dan ook tijdelijk hulp en probeert tezelfdertijd hiermee aan te tonen dat structurele oplossingen noodzakelijk zijn.

Het bestuur constateert met bewondering hoe ook in 2013 alle werkers, een paar van hen betaald, velen als vrijwilliger, zich moedig en energiek hebben ingespannen voor het geven van maatschappelijk en juridisch advies, Nederlandse taallessen, doorverwijzingen naar advocaten, artsen, geestelijke hulpverleners en andere zinvolle instanties. En altijd een luisterend oor voor allen die aankloppen bij het ASKV/Steunpunt Vluchtelingen: omdat ze weten dat daar in principe (ook ASKV'ers hebben behoefte aan vrije tijd en slaap) wordt opengedaan door mensen die willen meedenken over oplossingen voor de vele problemen die je als ongedocumenteerde ondervindt, ook in dit ooit als zo gastvrij geroemde Nederland.

Voor dit alles is niet alleen energie, maar ook geld nodig. We danken oprecht alle donateurs, sponsors en subsidiegevers die het werk ook in 2013 weer mogelijk hebben gemaakt.

Op naar de volgende mijlpaal die gevierd kan worden.

Namens het bestuur, Katrien de Klein

missie

Het ASKV ondersteunt (met name) uitgeprocedeerde asielzoekers in Nederland op sociaal, materieel en juridisch gebied. Het ASKV werkt aan een structurele verbetering van hun positie door campagnes, onderzoek, lobby en acties.

Het ASKV wil een volwaardig bestaan voor alle vluchtelingen in Nederland, ook als zij (nog) niet over een verblijfsvergunning beschikken. Iedereen heeft dezelfde basisrechten, zoals onderdak, middelen voor levensonderhoud en gezondheidszorg. Ook heeft iedereen het recht op zelfbeschikking en de mogelijkheid om talenten en vaardigheden te ontplooiën.

werkwijze

Voor uitgeprocedeerde asielzoekers bestaan in Nederland nauwelijks voorzieningen. Van overheidswege hebben zij geen recht op opvang en werk. Op de rechten die zij wel hebben, zoals het recht op medische zorg en onderwijs voor kinderen, kunnen zij vaak maar met moeite aanspraak maken.

Het ASKV richt zich daarom in de eerste plaats op het ondersteunen van uitgeprocedeerde vluchtelingen door te bemiddelen in levensonderhoud, onderdak, medische zorg, rechtsbijstand, onderwijs en geestelijke steun.

De hulpverlening door het ASKV is echter tijdelijk van aard en kan geen structurele oplossing zijn voor de gaten in het Nederlandse asielbeleid. Door de hulpverlening heeft het ASKV goed inzicht in de knelpunten in het beleid en waar mensen in de dagelijkse praktijk tegenaan lopen.

Door onderzoek op projectbasis komt het ASKV tot concrete voorstellen om het asielbeleid te verbeteren en zo de positie van uitgeprocedeerde vluchtelingen structureel te verbeteren. Hiertoe voert het ASKV campagne en overlegt met overheidsinstanties en andere instanties die met deze groep mensen te maken krijgen (zoals artsen, advocaten en leerkrachten).

De wisselwerking tussen praktijkervaring, directe individuele hulpverlening, onderzoek naar structurele verbeteringen en lobby en campagne om deze verbeteringen ook daadwerkelijk te realiseren is uniek in Amsterdam.

profiel

Het ASKV neemt binnen alle organisaties en instanties die zich in Nederland met ongedocumenteerden bezighouden een unieke positie in.

- Er is geen andere organisatie die praktische hulpverlening combineert met structurele beleidsbeïnvloeding.
- Hierdoor speelt het ASKV op lokaal en individueel niveau een rol van betekenis, maar ook op landelijk en Europees niveau bij beleidsveranderingen voor grote groepen ongedocumenteerden.
- Het ASKV helpt de gemeente Amsterdam om de zorgplicht jegens haar inwoners na te komen, door de bemiddeling bij hulpverleners en het eigen opvangproject voor asielzoekers met psychische problemen.
- Het ASKV is de enige niet-kerkelijke Amsterdamse hulporganisatie met een laagdrempelig sociaal en juridisch inloopsprekuur voor uitgeprocedeerde asielzoekers, en die opvang voor deze mensen regelt.
- Het ASKV functioneert op gemeentelijk en landelijk niveau als een volwaardige en onmisbare gesprekspartner bij vraagstukken over mensen zonder verblijfsvergunning.
- Het ASKV is een kenniscentrum dat als vraagbaak fungeert voor zowel de overheid, maatschappelijke organisaties als ongedocumenteerden.
- Het ASKV zoekt altijd naar nieuwe samenwerkingsverbanden, waarbij het fungeert als een spin in het web. Het ASKV beschikt over een breed netwerk op gemeentelijk, landelijk en Europees niveau, waardoor in de praktijk gesignaleerde problemen daadwerkelijk kunnen worden omgezet in structurele verbeteringen.
- Het ASKV blijft, ook tegen de stroom in, altijd aandacht vragen voor de menselijke maat binnen het vluchtelingenbeleid.

samenwerking

Een goede samenwerking met andere partijen is voor het ASKV van wezenlijk belang. Zonder onze partners zou het ASKV niet in staat zijn te bereiken wat we nu bereiken. Ook voor onze doelgroep is het uiteraard

van groot belang dat betrokken partijen hun kennis delen en krachten bundelen. Ook andere organisaties zien hier gelukkig steeds vaker de meerwaarde van in.

Op dit moment werkt het ASKV samen met

- Gemeente Amsterdam
- Stadsdelen Nieuw-West, West en Zuid
- GGD Amsterdam
- GGZ/Ingeest
- De Bascule
- GGZ Arkin, Rehabteam
- Sigra-groep
- Dokters van de Wereld
- STIL Utrecht
- Steungroep Vrouwen Zonder Verblijfsvergunning
- SAMAH
- Werkgroep Opvang Uitgeprocedeerden
- Jeannette Noëlhuis
- Het Wereldhuis
- JOB (Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs)
- Kruispost
- Leger des Heils
- HVO/Querido
- Vluchtelingen Werk Nederland
- Vluchtelingenwerk Amstel tot Zaan
- Equator Foundation
- Centrum '45
- LOS (Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt)
- Pharos
- Vluchtelingen in de knel
- ROS (Rotterdams Ongedocumenteerden Steunpunt)
- Woningbouwverenigingen
- Defence for Children
- Amnesty International
- Filmhuis Cavia
- PICUM (Platform Internat. Coop. Undocumented Migrants)
- Vereniging Asiel Juristen Nederland
- Raad van Rechtsbijstand
- Diverse advocaten, psychologen, zelfstandig ondernemers, scholen die stag(e)air(e)s leveren

binnen

25 jaar ASKV/Steunpunt Vluchtelingen

Al 25 jaar op de bres voor vluchtelingen. Het ASKV heeft dit jubileum niet ongemerkt voorbij willen laten gaan. Valt er iets te vieren? Jazeker! De tolerantie van de stad Amsterdam, de solidariteit met de bewoners en de burgerlijke ongehoorzaamheid van de bevolking is iets om trots te kunnen blijven op onze stad.

Terugkijkend op al die jaren zijn veel individuele successen behaald voor de honderden cliënten die de spreekuren bezochten. Beleidsmatig zien we echter een steeds verdere inperking van rechten voor mensen zonder legale verblijfspapieren. Een groep die door de strenge regelgeving ook nog eens flink toeneemt.

25 jaar solidariteit

Om aandacht te krijgen voor deze solidariteit publiceerden we het boek *Binnen, over mensen die aanklopten bij het ASKV/Steunpunt Vluchtelingen*, met verhalen en foto's van (voormalige) cliënten, het katern 'Buiten' over onze publiciteitscampagnes, een solidariteitsplattegrond en een App: *Vluchtroute*. We organiseerden een algemeen toegankelijk benefiet-

feest in de Tolhuistuin en een expertmeeting 'Opvang van vluchtelingen' in de Mozes en Aäronkerk.

Met speciaal ontworpen strandstoelen bezochten we deze zomer de hotspots en festivals. We gaven tekst en uitleg over het werk van het ASKV en het boek *Binnen* tijdens het Magneetfestival, ADM-festival, op stadsstrand Roest en broedplaats Frederik Hendrikschool.

donaties

Omdat naast publiciteit ook de financiën een grote rol spelen bij het werk van het ASKV lanceerden we een donateurscampagne: 'Doe een donateur kado', deden we voor het eerst aan crowdfunding via 'voordekunst' en kregen we een bijdrage in het kader van 'Amsterdam jubileumstad 2013'.

De volgende organisaties bedanken we hartelijk voor het mogelijk maken van onze activiteiten in het kader van het 25 jarig jubileum: SNS REAAL Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, Amsterdams Fonds voor de Kunst, 7 scenes, voordekunst en Amsterdam 2013.

Binnen, over mensen die aanklopten bij het ASKV/Steunpunt Vluchtelingen

Op vrijdag 21 juni presenteerden we het boek *Binnen, over mensen die aanklopten bij het ASKV/Steunpunt Vluchtelingen* in de Mozes en Aäronkerk. Ten overstaan van (voormalige) cliënten, medewerkers, vrienden en bekenden overhandigden we het eerste exemplaar aan wethouder André van Es en mevrouw Atalay, een van onze oud-clieënten.

Bij een prachtig optreden van Anna Roos Rosa de Carvalho werden oude herinneringen opgehaald en toekomstige plannen besproken. In het boek: 25 portretten van mensen die door het ASKV op weg zijn geholpen. Indringende verhalen en sprekende foto's. Een keuze uit de honderden vluchtelingen die de afgelopen jaren bij het ASKV aanklopten op zoek naar hulp. Wat kon het ASKV bieden? Hoe is het hun vergaan? Hoe kijken zij terug op hun tijd als illegaal?

Maar meer dan dat. Het is een document van solidariteit!

We zijn verheugd dat diverse gerenommeerde schrijvers, journalisten en fotografen bijdroegen aan de totstandkoming van dit prachtige boekwerk. Maar we danken vooral de (oud-)cliënten, die ondanks hun moeizame verleden hun medewerking verleenden.

Kopers van het boek steunen niet alleen ons werk, maar zorgen er ook voor dat de verhalen van mensen die gedwongen huis en haard hebben verlaten bij een breed publiek bekend worden.

Zie www.askv.nl/jubileum/publicatie.html

katern 'Buiten'

Het katern 'Buiten' maakt onderdeel uit van het boek *Binnen* en geeft een beeld van 25 jaar actievoeren voor betere omstandigheden voor vluchtelingen en ongedocumenteerden. Het is opgemaakt als een nostalgisch actieblad en daarom ook gestencild.

solidariteitsplattegrond

Zoals eerder het idee was achter het Paspoort van Amsterdam, hebben we een plattegrond gemaakt van Amsterdam met plekken van solidariteit, zorg, advies en hulp.

Hiermee willen we laten zien dat hoewel het net rond ongedocumenteerden steeds verder aangetrokken wordt, zij nog steeds rechten hebben, en dat hulpinstanties gewoon voor hen (moeten) klaarstaan.

De plattegrond is los te hanteren, maar ook op ingenieuze wijze gevouwen als omslag van het boek.

vluchtroute als app

Met de solidariteitsplattegrond bestaat nu ook de mogelijkheid (inter)actief de wereld van de illegaal te betreden. Door middel van de app *Vluchtroute* voor Android en Apple mobiele telefoons beleef je de stad als iemand zonder papieren.

Via de app volg je herinneringen aan acties en campagnes die de afgelopen 25 jaar gevoerd zijn in tolerant Amsterdam. Ze leiden langs plekken waar hulp aan ongedocumenteerden normaal was (en is). Je kunt stilstaan bij de vraag hoe het is om als ongedocumenteerde, zonder geldige verblijfspapieren, te leven in een stad als de onze. Aan de hand van deze app wandel (of fiets) je door de binnenstad langs markante plekken, terwijl je verhalen hoort van Amsterdammers zonder papieren die over het algemeen een vrijwel onzichtbaar bestaan leiden. Waar kun je hulp krijgen en hoe overleef je?

Maar je maakt ook kennis met de solidariteit van de stad en de actiebereidheid van haar inwoners. Mensen die zich inzetten voor kwetsbaren en hard werken voor de verbetering van hun situatie. Neem een kijkje in het werk en de geschiedenis van het ASKV. Schokkend, creatief en ontroerend. Hoe dan ook verhalen die je raken en die de stad op een heel andere manier tot leven brengen.

De lancering van de eerste app (er volgen er nog twee) vond plaats in het Stadsarchief van Amsterdam. Actrice en Amsterdams politica Nelly Frijda gaf het startsein. Ook een aantal andere politici gaf hun visie op de stad en haar inwoners, ook zij die er illegaal moeten zijn.

De app is te downloaden via www.askv.nl/vluchtroute of in de appstore (gratis).

expertmeeting

Voor de jubileumviering organiseerden we op 21 juni drie workshops, bestemd voor werkers, hulpverleners,

bestuurders en politici. Een workshop over het organiseren van een regulier 'breed stedelijk overleg'. Een tweede over een identiteitsdocument voor mensen zonder verblijfsvergunning. En een derde over het organiseren van 'bed, bad, brood' voor mensen zonder verblijfsvergunning. Bij iedere workshop werden good practices uit andere steden besproken. We hebben hier veel van geleerd voor onze eigen praktijk. Er zijn concrete vervolgspraken gemaakt.

feest

In de werkelijk schitterende Tolhuistuin in Amsterdam-Noord vierden we op 22 juni tussen de regenbuien door, maar met een zonnig gemoed, 25 jaar solidariteit met vluchtelingen. We kozen voor een zo open mogelijk karakter: geen toegangsbewijzen maar vrije inloop. Zodat ook niet-betrokken bezoekers op aardige wijze het jubileumfeest konden bijwonen en zo hopelijk iets zouden oppikken van de vluchtelingenproblematiek.

Voor de lunch werden héél veel pannenkoeken gebakken. De middag stond in het teken van activiteiten: schminken en knutselen met Kinderpret, workshops, wereldspelen en een expositie van foto's en tekeningen. Je kon natuurlijk ook een plekje zoeken in de tuin om op onze speciale strandstoelen door het jubileumboek te bladeren. Of luisteren naar de verschillende acts die door de tuin verspreid plaatsvonden zoals de fanfare Toeters en Bellen en de Diepvriesdames.

's Avonds serveerden we gerechten uit de mondiale keuken. Omgeven door acts en muziek, van Snowapple en theater van Hafidi ism de Werkelijkheid. Bezoekers konden luisteren naar gitaar en zang van Luar de Carmim, Nola Nola en Robert de duimpianist. Later werd er geswingd met Sister Shout en Junior Barrie and the one Love Band. En tot in de kleine uurtjes dansten we op wereldse tonen van DJ Sal de Fruta.

Zie ook www.facebook.com/25.jaar.ASKV

wij gaan door

Het is niet niks, 25 jaar onverschrokken steun aan vluchtelingen. Tegen de stroom in, met de praktijk mee. We kunnen het niet mooier maken dan het is: fort Europa, opborrelende hetzes tegen buitenlanders door populistische partijen, afbraak van sociale rechten, identificatieplicht et cetera: al 25 jaar lang verslechtert de positie van mensen zonder verblijfsvergunning. En helaas, het kan kennelijk altijd nog een stapje slechter.

Gevolg van deze verharding van het beleid is echter ook een toename van de solidariteit. Burgers die mensen in huis nemen, Amsterdammers die protesteren tegen uitzettingen en vreemdelingen-detentie, de Vluchtkerk die in een paar weken tijd is opgebouwd met veel vrijwilligers. Gelukkig kwamen we veel van hen tegen tijdens onze jubileumactiviteiten en dat geeft weer moed om door te gaan.

terugkijken op een roerig jaar

Het is een roerig jubileumjaar geweest voor ASKV/Steunpunt Vluchtelingen. We bestaan 25 jaar, maar meer dan eens is duidelijk geworden dat dit niet zonder reden is. In 2013 sloot de zusterorganisatie 'Werkgroep Opvang Uitgeprocedeerden' (WOU, van de Protestantse Diaconie). Eind 2012 was 'De Open Deur' (katholiek pastoraal werk) al gesloten. Daarmee bleef het ASKV over als enige organisatie die naast maatschappelijke en juridische ondersteuning ook opvang biedt aan uitgeprocedeerde asielzoekers.

Het ASKV wil deze opvangmogelijkheden graag behouden. Wij zijn ervan overtuigd dat sommige cliënten niet begeleid kunnen worden zonder stabiele levenssituatie, omdat ze ziek zijn of niet weerbaar genoeg.

hulpverlening

Al eerder meldden we dat het ASKV/Steunpunt Vluchtelingen de actiegroep 'Wij zijn hier' in het begin van hun verblijf in de Vluchtkerk met raad en daad heeft bijgestaan. Voor de dagelijkse gang van zaken is een zelfstandige groep vrijwilligers betrokken geraakt. Het ASKV heeft echter in overleg met de gemeente een groep van vijftien mensen met ernstige somatische klachten opgevangen.

Ook ondersteunt het ASKV het protest via aandacht in de sociale media en lobbyactiviteiten. Het is goed dat zichtbaar wordt dat simpelweg op straat zetten van mensen er niet toe leidt dat zij teruggaan naar het land van herkomst. Sterker nog: hun problematiek verergert, waardoor helder nadenken over de toekomst en eventuele terugkeer nog moeilijker wordt. Wij zijn verheugd dat de gemeente dit ook heeft ingezien en aan een deel van de actievoerende groep een aanbod voor tijdelijke opvang heeft gedaan.

@askv_tweet 12:08 AM - 26 Nov 2013
Vandaag al veel asielzoekers bij #ASKV die niet tot de 159 behoren die opgevangen gaan worden in #Vluchthaven. Waar moeten ze heen?

De situatie van afgewezen vluchtelingen is vaak schrijnend. Zij zijn dakloos, hebben geen geld voor eten en vaak is er sprake van ernstige gezondheidsklachten.

In Amsterdam is gebrek aan noodopvangplekken en op straat is deze groep uiterst kwetsbaar voor

casus mevrouw S. - Sierra Leone

Mevrouw S. kwam op intake bij het inloopsprekuur van ASKV, nadat ze 'geklinderd' was uit AZC-Alkmaar. Hoewel ze geen medisch dossier bij zich had, was het de intaker van het ASKV duidelijk dat ze zeer kwetsbaar was, emotioneel en wantrouwend. Contact was nauwelijks mogelijk. Onze inschatting: zij redt het niet op straat, we moeten haar direct gaan opvangen.

Gelukkig was er plek in een huis van het ASKV, een huis met vrouwen. Na een moeizame start constateerden we een duidelijke verbetering in haar psychische situatie. De vrouwen daar hebben zorg voor elkaar en dat doet haar goed. Ze kreeg vertrouwen in het ASKV en in haar medebewoonsters. Af en toe begon ze nu wat uit zichzelf te vertellen.

We hebben haar aangemeld voor een GGZ-screening. Ze werd verwezen naar Equator voor gespecialiseerde psychotrauma-behandeling, maar het oordeel van Equator was dat ze opgenomen moet worden, ambulante zorg volstaat niet. We wachten nu, zeven maanden na intake bij het ASKV, op opname in de GGZ-instelling Phoenix te Wolfheze, gespecialiseerd in hulp aan vluchtelingen met ernstige psychiatrische problemen. Alleen met opvang bij het ASKV heeft mevrouw S. deze zeven maanden kunnen overbruggen.

uitbuiting en misbruik. Schrijnend is eveneens dat zij door hun positie vaak niet vrijuit durven te spreken of hulp zoeken. Ze durven bijvoorbeeld niet naar het ziekenhuis of het politiebureau te stappen na verkrachting, mishandeling of andere strafbare feiten. De angst is groot, en helaas ook reëel, dat ze door de politie worden opgepakt en voor onbepaalde tijd in vreemdelingendetentie belanden. (Vandaar dat we het toejuichen dat op initiatief van Groen Links najaar 2013 een pilot is gestart om te onderzoeken hoe ook ongedocumenteerden veilig aangifte kunnen doen wanneer zij slachtoffer, dan wel getuige zijn van strafbare feiten.)

het maatschappelijk team

Het maatschappelijk team bestaat uit een combinatie van vrijwilligers en stagiaires (gemiddeld tien personen, parttime werkend). Kern van de werkzaamheden is het bieden van noodhulp en het ondersteunen van vluchtelingen bij het beantwoorden van de complexe vraag: waar en hoe kan ik een toekomst opbouwen? Ook verzorgt het maatschappelijk team de ontvangst van cliënten en beantwoordt het alle inkomende telefoontjes.

Maandag tot en met donderdag is er 's ochtends inloopsprekuren, voor ingeschreven cliënten, maar waar ook intakes (maatschappelijk en juridisch) gedaan worden met nieuwe uitgeprocedeerden. Op basis van de intake wordt bekeken wat het ASKV voor iemand kan betekenen, maar vaak is er meteen noodhulp nodig.

Onze noodhulp bestaat uit het regelen van medische zorg als iemand (psychisch) ziek is. Of, ondanks de zeer beperkte mogelijkheden in Amsterdam, het zoeken van onderdak voor zieke mensen, kwetsbare vrouwen of gezinnen. We zien een toename in psychische problematiek bij mensen die op straat staan. Ook mensen die in psychische behandeling zijn in het asielzoekerscentrum worden geklinkerd, zonder een aanbod voor nazorg. Wij verwijzen veel naar de GGZ-screening van Mentrum (in 2013: 44 x verwijzing). Sinds april komt ook eens in de twee weken een psychiater op vrijwillige basis bij het ASKV om mensen te behandelen. Dit geeft de mogelijkheid de wachttijd tot screening en/of tot start van de zorg te overbruggen met gesprekken op het ASKV. Ook werd deze psychiater ingezet voor mensen die buiten de regio Amsterdam verbleven, maar geen zorg konden krijgen (in 2013: 43 gesprekken gevoerd).

casus de heer K. - Ivoorkust

In maart werd de heer K. opgepakt. Na bemiddeling door het ASKV was al posttraumatische stressstoornis (PTSS) bij hem geconstateerd, waarvoor hij werd behandeld. In het medische rapport van het detentiecentrum dd 20-03-2013 staat: 'Betrokkene uit zich suïcidaal, maar is ook erg angstig en bij forse angst bestaat de kans op decompensatie. Isoleren zou verschrikkelijk zijn voor betrokkene in dit toestandbeeld en zou veroorzaken dat de angst toeneemt en de betrokkene nog meer beschadigt.'

Ondanks dit rapport is K. op 19 april 2013 in isolatie geplaatst, gedurende twee dagen, en opnieuw in mei. Dan wordt in het rapport geschreven:

'Hoge lijdensdruk met acuut suïcidaal risico, gerelateerd aan psychiatrische problematiek en waarschijnlijk verergerd door gesprek DT&V en slecht nieuws bij arts (HIV). Hij werd in isolatie geplaatst omdat hij in een vertrouwelijk gesprek met zijn behandelaar had verteld over zijn suïcidale ideeën.

Gedurende zijn detentie is K. niet gepresenteerd bij de ambassade van zijn land van herkomst. De ambassade wil niet meewerken aan zijn terugkeer. Medewerkers van het detentiecentrum hebben hem op 24 september 2013 teruggebracht naar het ASKV-huis. Hij was ziek en erg in de war. Blijkbaar vonden deze medewerkers dat hij niet zo maar op straat gezet kon worden, maar het was aan het ASKV de medische hulp en opvang weer te regelen

Bij mensen die onder begeleiding vallen van het ASKV (als op basis van de intake is besloten dat we kunnen werken aan het perspectief in de zaak), is er ook veel tijd en zorg nodig voor de gezondheid van de cliënt. Is iemand aan de betere hand, dan gaan we rond de tafel om te kijken wat iemand bijvoorbeeld kan doen aan dagbesteding, waar hij contacten kan leggen om het eigen netwerk in Nederland uit te breiden. Doel is iemand zelfstandiger te maken, zodat hij of zij ook zonder hulp van het ASKV weer verder kan. De maatschappelijke en de juridische contactpersoon werken in deze trajecten nauw met elkaar samen.

juridische begeleiding

Een juridisch team van vrijwilligers, bijgestaan door asieladvocaten, analyseert het dossier en kijkt of er aanknopingspunten zijn voor legaal verblijf. Eén keer in de twee weken is er een advocatensprekuren. Een advocaat, een juridisch contactpersoon en de vluchteling kijken dan samen naar het dossier en de aanknopingspunten voor vervolgstappen.

Er kunnen mogelijkheden zijn voor legaal verblijf op asielgronden. Of op andere gronden, zoals verblijf bij familie, of medische behandeling in Nederland. Als er gewerkt kan worden aan een oplossing, volgt een traject van intensieve begeleiding. Het maatschappelijk team zorgt voor huisvesting, regelt Nederlandse les, dagbesteding en medische zorg. Indien er plek is, kan de cliënt tijdelijk gehuisvest worden op een van onze opvangplekken. We streven ernaar dat binnen een halfjaar resultaat is geboekt en de vluchteling op eigen kracht een toekomst kan opbouwen in Nederland of elders.

Ieder kwartaal hebben we regulier overleg met partners zoals het Jeannette Noëlhuis en de gemeente. Zij helpen ons de praktische ondersteuning van cliënten vorm te geven.

In januari kregen 12 mensen leefgeld en/of onderdakgeld van de gemeente. In december waren dat er 34. Mogelijk door het stoppen van de wou hebben we dit jaar met veel meer kwetsbare vrouwen en psychisch zieken te maken gehad. Mensen die je niet zomaar op straat laat staan. We moeten dan ook meer geld uitgeven aan noodopvang, tot de situatie helder is en we aan een traject kunnen beginnen.

Regelmatig organiseren we themabijeenkomsten om onze kennis te verdiepen. Advocaten hebben ons verteld over de wet Modern Migratiebeleid (MoMi) en ontwikkelingen rond herhaalde asielverzoeken en medische aanvragen. Een jurist spreekt op gezette tijden lopende dossiers met ons door.

Hoewel het telkens weer confronterend is dat ASKV/Steunpunt Vluchtelingen niet alle afwezen vluchtelingen kan helpen die in Amsterdam op straat proberen te overleven, geeft het ontzettend veel voldoening als een cliënt na een aantal maanden zijn of haar leven weer op de rails heeft en zelfstandig verder kan met het opbouwen van een toekomst. Het uitgangspunt van het ASKV is dat iedereen recht heeft op een goede analyse van zijn/haar dossier en een zorgvuldige voorlichting. Dit proberen we voor iedereen zo goed mogelijk te doen, zodat mensen met de juiste informatie zelf een afweging kunnen maken hoe zij hun verdere toekomstperspectief vorm willen geven.

casus mevrouw R. - Eritrea

Mevrouw R. doet haar eerste asielverzoek in 2007 in Nederland. Ze raakt uitgeprocedeed en in 2011 meldt ze zich bij het ASKV/Steunpunt Vluchtelingen. We regelen GGZ-behandeling bij de GGZ-instelling Equator en starten een intensief juridisch traject. Het lukt om nieuw bewijs te krijgen uit Ethiopië, maar vooral van belang is dat het lukt om haar kinderen te vinden. Zij zitten in een vluchtelingenkamp in Ethiopië en zijn daar erkend als Eritrese vluchtelingen. In maart 2013 krijgt ze een vluchtelingenstatus. In december 2013 komt ook het goede bericht dat de kinderen zich met hun moeder mogen herenigen in Nederland.

de cijfers

Het afgelopen jaar hebben 285 (2012: 280) vluchtelingen hulp gevraagd bij het ASKV. Dit heeft geleid tot 136 (2012: 83) begeleidingstrajecten, waarbij cliënt zowel juridisch als maatschappelijk intensief begeleid is. Dit was mogelijk door een uitbreiding van het aantal opvangplekken in eigen beheer (van 21 naar 33), verbeterde afspraken met reguliere opvang en de inzet van meer vrijwilligers en stagiaires (van 11 naar 20).

cliënten met wie het contact in 2013 is afgerond

Resultaat 2013

Terug in de opvang	20
Asielstatus	14
Kinderpardon, aantal families	4
Verblijfsvergunning medisch	2
B9 (mensenhandel)	1
Doormigratie	1
Doorverwezen	21
Contact verloren	9
Geen perspectief meer	16
Advies	2
Anders	17
Zelf nieuw bewijs zoeken	2

helpen onder protest

de projecten

De afgelopen jaren kreeg het ASKV te maken met een sterk toenemend aantal hulpvragen, complexere juridische procedures en schrijnender situaties. Het aantal uitgeprocedeerde asielzoekers dat in zwakke psychische/ fysieke toestand op straat moest zien te overleven nam toe als gevolg van falend overheidsbeleid. Vrijwel iedereen die aanklopt bij het ASKV heeft dringend medisch hulp nodig en heeft geen dak boven het hoofd. Er is in Amsterdam een ernstig tekort aan opvangplekken. De hulpverleners werden volledig in beslag genomen door acute problematiek en ad hoc zoeken naar noodoplossingen.

vangnet voor vluchtelingen

Daarom is in 2013 gestart met het project 'Vangnet voor Vluchtelingen'. Het doel is voorzieningen bij reguliere instanties blijvend toegankelijk te maken voor ongedocumenteerden en tegelijkertijd het netwerk van de informele zorg te versterken. In het project wordt telkens de grens gezocht: wat hoort door reguliere instanties opgepakt te worden, hoe gaan we ervoor zorgen dat zij deze verantwoordelijkheid nemen, welke lacunes zijn er, en hoe regelen we dat een informeel netwerk deze hiaten opvult. Het doel is dus een vangnet: zorg door reguliere instanties voorzover mogelijk, een stevig informeel netwerk waar nodig. Het project loopt van september 2012 tot juni 2015. We investeren met dit project in het opzetten van een infrastructuur om het hulpverleningsaanbod structureel te vergroten en te verbeteren.

Door ons netwerk uit te breiden en te versterken zetten wij erop in dat aan het eind van de projectperiode met minder middelen meer mogelijk is. Zodat de mensen die nu aankloppen bij het ASKV en dringend (medische) hulp en onderdak nodig hebben dat ook kunnen krijgen.

Voor een beeld van de activiteiten hier een aantal voorbeelden uit het eerste jaar van het project.

breed stedelijk overleg ongedocumenteerden

Verschillende instellingen in Amsterdam worden geconfronteerd met ongedocumenteerden. Er zijn diverse hulporganisaties actief voor deze doelgroep. De kennis over de mogelijkheden voor en met deze doelgroep is zeer verschillend. Door veel professionals en vrijwilligers in het veld wordt aangegeven dat er behoefte is aan meer uitwisseling en kennisdeling. Om te weten wat er speelt, wat er mogelijk is, en om elkaar te kennen.

Om te voorzien in deze behoefte is op initiatief van het ASKV in samenwerking met de GGD, Vluchtelingenwerk Amstel tot Zaan en de gemeente Amsterdam het platform 'Breed Stedelijk Overleg Ongedocumenteerden' ontwikkeld. Hier komen organisaties die zich richten op de doelgroep samen om kennis uit te wisselen en waar nodig en mogelijk samenwerkingsverbanden aan te gaan.

Vier keer per jaar agenderen we actuele thema's die samenhangen met de problematiek waarmee ongedocumenteerden te maken krijgen. De bijeenkomsten worden druk bezocht en de feedback van de betrokken organisaties is positief.

Friendly Network: Tandartsen en Fysiotherapeuten

Dokters van de Wereld en het ASKV werken samen om een netwerk van tandartsen op te zetten zodat ook ongedocumenteerden bij ernstige klachten gebitsbehandeling kunnen krijgen. In het Friendly network zijn nu 7 tandartsen actief. Zij behandelen één keer per maand een ongedocumenteerde patiënt. Doordat Dokters van de Wereld de aanmeldingen doet worden tandartsen nooit overvraagd.

Vanuit het project wordt op het ogenblik eenzelfde netwerk voor fysiotherapeuten opgezet, zodat ongedocumenteerden bij ernstige klachten ook bij een fysiotherapeut terecht kunnen.

coaching naar toekomstperspectief

Bij het ASKV ligt de nadruk van de juridische hulpverlening op ondersteuning bij het realiseren van legaal verblijf in Nederland. De hulpverlening krijgt echter steeds vaker te maken met hulpvragen waar geen juridisch perspectief is op legaal verblijf hier. Voor veel cliënten is het heel moeilijk om te horen dat het ASKV niets meer voor ze kan doen in de juridische begeleiding en dat op korte termijn de huisvesting bij het askv beëindigd moet worden. We hebben gemerkt dat mensen dan juist vaak heel passief worden (periode van 'rouw'), waar wij willen dat ze ook zelf gaan zoeken naar een oplossing. Het ASKV heeft uiteraard contact met organisaties die begeleiden bij terugkeer naar land van herkomst, maar de ervaring leert dat ex-asielaanvragers pas contact zoeken met deze organisaties nadat zij de beslissing hebben gemaakt om terug te keren. Er is nog geen organisatie die adequate begeleiding biedt juist op het cruciale moment van definitieve afwijzing en einde van het recht op basisvoorzieningen.

Om deze lacune in de eerste periode na beëindiging van (juridische) hulpverlening te ondervangen, zijn we in de loop van 2013 gestart met coachingsgesprekken. In een vijftal (soms meer) gesprekken worden met cliënt de opties doorgenomen die nog resten en wordt geprobeerd te komen tot een afgewogen toekomstkeuze.

Dit aanbod doen we alleen aan mensen die psychisch enige draagkracht hebben. Het ASKV heeft niet genoeg expertise om mensen te coachen die in behandeling zijn bij Equator/ Centrum '45. Met Equator zijn we gesprekken gestart voor de mensen die daar in behandeling zijn. Equator gaat voor hun doelgroep (PTSS) ook een aanbod ontwerpen.

Overigens geldt dat iedereen, ook na beëindiging van de (juridische) hulpverlening, zich altijd tot het ASKV kan wenden voor noodhulp.

het medisch opvangproject ongedocumenteerden (MOO)

In 2011 is het ASKV gestart met het MOO om opvang te kunnen bieden aan ongedocumenteerden met ernstige psychische problemen, afkomstig uit asiellanden voor wie geen reguliere opvang bestond en die op straat moesten overleven.

Uitgangspunt van het MOO is dat zowel deze kwetsbare doelgroep zelf als ook de samenleving gebaat zijn bij adequate opvang en begeleiding. Gedurende de tijdelijke opvang wordt gewerkt aan stabilisatie van de psychische klachten, het in gang zetten of bestendigen van de juiste behandeling, een analyse van de juridische mogelijkheden, en het vinden van een passend vervolgtraject: legaal verblijf in Nederland (met het daarbij behorende recht op huisvesting of reguliere opvang), vestiging elders, of terugkeer naar het herkomstland.

Aan de hand van een helder screeningsprotocol wordt beoordeeld of iemand wel of niet in de opvang komt. Het MOO heeft een landelijke functie: iemand kan vanuit het hele land door iedere organisatie of particulier worden aangemeld. Plaatsing gebeurt op basis van datum aanmelding in combinatie met de urgentie van de problematiek.

Vanwege de lange wachlijst biedt het MOO ook ambulante begeleiding aan degenen die niet geplaatst kunnen worden, maar voor wie hulp wel dringend noodzakelijk is.

Naast opvang en begeleiding heeft het MOO nog steeds de functie van landelijk meld- en meetpunt: een zorgvuldige registratie van en nauwkeurig onderzoek naar de totale omvang en samenstelling van de doelgroep, de aard van de problematiek en de knelpunten bij de noodzakelijke behandeling en het scheppen van een realistisch toekomstperspectief.

In de loop van de tijd heeft het MOO intensieve samenwerking gezocht met alle partijen die te maken hebben met deze doelgroep (gemeenten, maatschappelijk werk, huisartsen, GGZ, GGD, ziekenhuizen, advocatuur, AZC's, woningcorporaties). Dit heeft geleid tot een aantal concrete inzichten met betrekking tot een structurele oplossing, waarvoor het MOO ook intensief heeft gelobbyd bij de politiek verantwoordelijken. Bij de belangenbehartiging naar de rijksoverheid heeft het MOO nauw samengewerkt met de gemeenten Amsterdam, Rotterdam en Utrecht.

Uit de aanmeldingen is gebleken dat het merendeel van de ongedocumenteerden afkomstig is uit de grote steden (met name Amsterdam en Utrecht). Nadat uit de registratie duidelijk was dat het noorden en zuiden van Nederland sterk ondervertegenwoordigd was bij de aanmeldingen, zijn op initiatief van het MOO gesprekken gevoerd met medewerkers van gemeenten en organisaties voor noodopvang in de regio. Daaruit is gebleken dat ook dáár de problematiek van ongedocumenteerden met psychische problemen groot is.

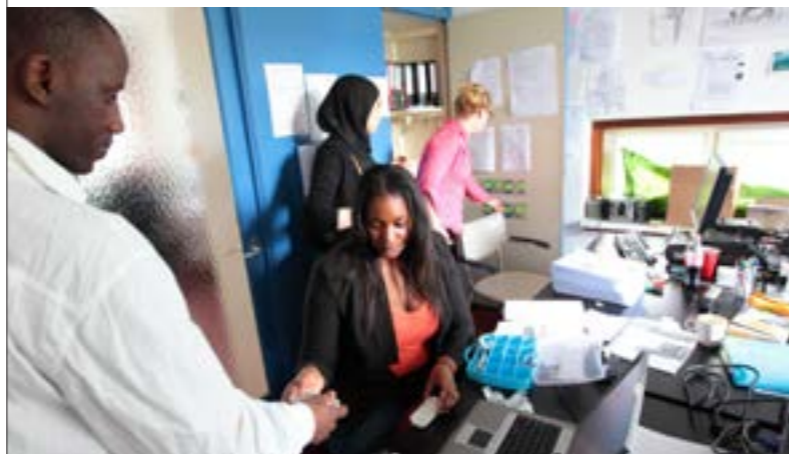
Het afgelopen jaar is het Casusoverleg Ongedocumenteerden met Psychische Problemen Amsterdam (COPPA) van start gegaan. In dit overleg van GGD, IND, DT&V, gemeente Amsterdam, Equator en het MOO wordt maandelijks op individueel niveau afstemmingsoverleg gepleegd met alle betrokken partners, met als doel een realistisch vervolgtraject en stappenplan voor betreffende cliënten te bewerkstelligen. Het MOO heeft op dit moment al kunnen vaststellen dat heldere en eenduidige afspraken voor cliënten belangrijk zijn en rust geven.

verwachtingen voor 2014

Met de toegenomen bekendheid van het MOO ligt een stijgende hulpvraag in 2014 voor de hand. Dit ondanks de aangekondigde verbetering aangaande de opvang van zieke ongedocumenteerden. Naar aanleiding van aanhoudende kritiek van de advocatuur, de Nationale Ombudsman, verschillende politieke partijen en het MOO zijn in november 2013 bepaalde knelpunten uit de zogeheten Spekmanroute weggenomen door de staatssecretaris. Dit betekent dat betrokkenen gedurende de aanvraagprocedure voor een medische vergunning of artikel 64 in een AZC kunnen verblijven als de rechter heeft bepaald dat de beslissing in Nederland mag worden afgewacht. Ook is er een verruiming gekomen van de hersteltermijn in de aanvraagfase van het verzoek om opvang.

Het MOO gaat ervan uit dat deze beleidswijzigingen een positief effect zullen hebben op de doorstroom van cliënten.

Sinds eind 2013 heeft het MOO een financieel samenwerkingsverband met de gemeenten Amsterdam, Utrecht en Den Bosch (inkoopplekken). Vertegenwoordigers van gemeenten en fondsen hebben het MOO ter overweging gegeven niet slechts een project voor 3 jaar te zijn (wat aanvankelijk de bedoeling was) maar onderdeel te worden van

blijvende passende opvang voor ongedocumenteerden met psychische problemen.

Het MOO is blij met het uitgesproken vertrouwen in zijn werkwijze en opgebouwde expertise, en heeft om die reden ook rijkssubsidie aangevraagd om daarmee de huidige opvang structureel te kunnen gaan verzorgen. In 2014 hoopt het MOO dan ook door te kunnen gaan - gedragen door gemeentelijke- en rijksoverheidssubsidies. Daarnaast wil het MOO altijd gedeeltelijk afhankelijk blijven van een derde financieringsbron om de onafhankelijkheid te kunnen waarborgen.

In het afgelopen jaar lijkt bij de staatssecretaris het besef te zijn gegroeid dat adequate opvang, begeleiding en behandeling van kwetsbare ongedocumenteerden met ernstige psychische problemen in het belang is van iedereen. Begin 2014 verwachten we de beslissing over de cofinanciering van het MOO door het ministerie van Veiligheid en Justitie. Het MOO is positief over de uitkomst.

De gemeente Rotterdam heeft aangegeven bereid te zijn financieel te gaan samenwerken met het MOO indien de rijkssubsidie wordt toegekend.

het MOO zal zich ook het komende jaar weer inzetten voor:

- Het voortbestaan van financiering van medische zorg en GGZ-hulp aan ongedocumenteerden
- Afschaffing van de eigen bijdrage voor medicijnen voor ongedocumenteerden
- Passende opvangplekken en begeleiding voor ernstig zieke mensen binnen de AZC's
- Zorgvuldige vluchtverhaalanalyse en juridische procedures
- Verruiming van tijdelijk legaal verblijf voor ernstig zieke mensen om behandelmogelijkheden te verbeteren.

resultaten MOO

in 2013 zijn bij het MOO in totaal 62 gegronde aanmeldingen gedaan, dit is een aantal vergelijkbaar met de voorgaande jaren.

Op het moment van aanmelding had 34% van de betrokkenen geen enkele vorm van behandeling (ggz).

Tot en met 31 december 2013 heeft het MOO in totaal 92 cliënten begeleid (zowel 24-uurs opvang als ook ambulante). In 2013 zijn er 34 cliënten bijgekomen (met name 24-uurs opvang). Dit heeft onder meer te maken met de sluiting van 'De Open Deur': voor enkele kwetsbare cliënten van deze Amsterdamse stichting was opvang door het MOO noodzakelijk. Daarnaast deed de gemeente Amsterdam een beroep op het MOO om een aantal ongedocumenteerden uit de Vluchtkerk die psychisch te ziek waren om daar te verblijven, op te vangen. Het MOO heeft dankzij de medewerking van woningcorporatie Stadgenoot aan die vraag kunnen voldoen: de opvangcapaciteit is in 2013 uitgebreid tot 27 woonplekken - 15 meer dan bij aanvang van het MOO in 2011.

in 2013 hebben 23 cliënten het MOO kunnen verlaten:

3 personen hebben we met het oog op crisispreventie doorgeleid; deze personen waren zo ziek dat het noodzakelijk was dat ze in een GGZ-kliniek werden opgenomen. Het MOO heeft dat weten te bewerkstelligen.

6 personen zijn zo ziek dat ze een toekenning artikel 64 hebben gekregen. Dit betekent dat ze een plek op een AZC en een medische verzekering krijgen, zodat ze beter kunnen worden. Daarnaast is er nog 1 persoon die vanwege kwetsbaarheid ook recht op rijksopvang heeft gekregen. 1 persoon is al jarenlang ernstig ziek, hij heeft inmiddels een verblijfsvergunning op medische gronden en kan nu, heel voorzichtig, proberen een leven in Nederland op te bouwen.

Ook zijn mensen bij binnenkomst in Nederland vaak al psychisch zeer beschadigd en kunnen daardoor hun asielverhaal niet goed onder woorden brengen; 3 van hen hebben o.a. daarom een Herhaald Asielverzoek ingediend, hierop zijn 2 toekenningen binnen en 1 persoon is inmiddels in een AZC in een verlengde procedure.

Daarnaast is er 1 persoon die nog in de eerste asielprocedure zat toen hij uit de rijksopvang werd gezet en bij het MOO terecht kwam; hij heeft inmiddels een asielvergunning.

1 persoon is vrijwillig teruggekeerd naar het land van herkomst, en 1 gezin heeft een aanspraak kunnen maken op het Kinderpardon.

Ten slotte hebben in 2013 6 cliënten het MOO verlaten zonder een juridisch resultaat.

Nederlandse les

Voor volwassenen die graag Nederlands willen leren biedt het ASKV een Nederlandse taal cursus aan. Hier leren cliënten (én andere ongedocumenteerden) de basiskennis van de Nederlandse taal, zodat ze bijvoorbeeld boodschappen kunnen doen, een praatje maken, eenvoudige instructies lezen, televisie kijken of een sms'je versturen.

De taal cursussen worden gegeven door vrijwilligers. De docenten maken gebruik van de lesmethode IJsbreker. Dit blijft de best beschikbare methode die het beste uitpakt voor onze doelgroep, hoewel veel geschetste situaties voor de cursisten helemaal niet relevant zijn, zoals op vakantie gaan, solliciteren, een verzekering afsluiten of bankrekening openen. Het beschikbare NT2 materiaal is nu eenmaal gebaseerd op inburgering. De docenten vullen de methode daarom zelf aan met materiaal dat meer op de specifieke situatie van de cursisten is toegesneden.

Het taalproject is een 'sociaal kantje' van het ASKV. Natuurlijk zijn basisbehoeften, juridische bijstand en medische voorzieningen van levensbelang voor onze cliënten. De Nederlandse les voorziet daarnaast in een andere behoefte: participant zijn in de omgeving waarin je dagelijks leeft. Dit kan wel jaren duren. Om dan omringd te zijn door een taal die je niet verstaat en begrijpt, word je nog meer naar de periferie van de maatschappij gedrongen.

De cursus start elk jaar in september en duurt tot medio juli. Halverwege deze periode, in februari, wordt een nieuwe beginnersgroep gestart, zodat zoveel mogelijk cliënten en ongedocumenteerden gebruik kunnen maken van het aanbod.

In 2013 hebben 25 van de 42 cursisten de cursus afgemaakt en een certificaat gekregen. Dat is een score van 60%. Eerdere jaren lag de score gemiddeld op zo'n 35%. Het mag dus een succesvol jaar genoemd worden! De uitval is vaak nogal hoog, wat veroorzaakt wordt door de persoonlijke omstandigheden van onze doelgroep. Die is verre van optimaal en daarom is het soms moeilijk de cursus vol te houden. Ook 'vertrekken' cursisten doordat ze in een AZC elders of in vreemdelingendetentie worden geplaatst. Soms kiezen ze noodgedwongen voor een illegaal bestaan.

Financieel gezien rust het taalproject vrijwel volledig op de balans van het ASKV. Van het stadsdeel Zuid ontvangen we subsidie die ongeveer een vijfde deel van de kosten dekt. De grootste kostenposten zijn leermiddelen en de huur van lokalen.

kijken naar de toekomst

In 2013 hebben we raadsleden van GL, SP, CDA, D'66, VVD en PvdA op werkbezoek gehad. Evenals de wethouder van Zorg en Welzijn, Eric van der Burg. We wilden hen meer vertellen over het werk dat we doen en de situatie waarin uitgeprocedeerde asielzoekers leven in Amsterdam.

ASKV/Steunpunt Vluchtelingen is met andere organisaties die zich richten op ongedocumenteerde vreemdelingen en de gemeente Amsterdam in overleg over sterk verbeterde samenwerking. Het idee is dat er één loket komt waar ongedocumenteerden zich kunnen melden en dat vanuit dit loket trajecten voor begeleiding worden opgezet, waarin de deelnemende organisaties hun eigen rol hebben. Deze trajecten kunnen gericht zijn op legaal verblijf in Nederland of elders, of op (vrijwillige) terugkeer. ASKV/Steunpunt Vluchtelingen zet zich in voor deze integrale en gezamenlijke aanpak, omdat we hopen ongedocumenteerden beter te kunnen helpen. Ook verwelkomen we de rol van de gemeente, omdat wij menen dat de opvang een taak van de overheid is. Niemand zou gedwongen moeten worden op straat te leven. In deze mening voelen we ons gesteund door een (tussen-)uitspraak van het Comité voor Sociale Rechten van de Raad van Europa (ECSCR) waarin wordt gesteld dat de Nederlandse Staat uitgeprocedeerde en ongedocumenteerde vreemdelingen zou moeten voorzien van basisbehoeften: onderdak, kleding en voeding. We pleiten ervoor dat de (lokale) overheid in de toekomst een deel van de financiële lasten en zorg gaat dragen. In 2014 willen we ons daarom (verder) inzetten voor de komst van het loket. De verwachting is echter dat het op z'n vroegst begin 2015 kan starten.

De huidige plannen geven ons de hoop dat de gemeente meer verantwoordelijkheid zal nemen voor ongedocumenteerden. We gaan er echter niet van uit dat dit voor onze hele doelgroep zal gelden. Het ASKV zal daarnaast altijd eigen cliënten houden. Mensen in voorbereiding van een procedure, mensen die om humanitaire redenen even onderdak behoeven, of die na het beëindigen van het juridische traject tijd nodig hebben om de toekomstplannen helder te krijgen.

sociale media

De sociale media zijn ook voor het ASKV niet meer weg te denken. Via Facebook, Twitter, WhatsApp en natuurlijk de vertrouwde website geven we regelmatig updates over onze werkzaamheden. Ook hebben we nu de mobiele app 'Vluchtroute' waarmee mensen actief, op straat, kennis kunnen maken met het vluchtelingenbestaan. Dit brengt grote voordelen met zich mee. We zijn eerder op de hoogte van wat er speelt in de wereld rond vluchtelingen en krijgen feedback over onze activiteiten. Door het grote aanbod aan activiteiten, petitie's en hulpverzoeken moeten we wel meer dan voorheen keuzes maken waaraan we meedoen of wat we kunnen ondersteunen. Dankzij de social media krijgen we wel makkelijker donaties die we hard nodig hebben voor ons hulpverleningsproject: huisraad, wasmachines, computers, baby- en kinderkleding en dergelijke. Zo kregen we deze winter warme truien, jassen en stevige schoenen. Soms doet iemand er zelfs pakken koffie bij om de medewerkers wakker te houden!

- email askv@dds.nl
- adres www.askv.nl
- facebook www.facebook.com/ASKV.Steunpunt.Vluchtelingen
- twitter [@askv_tweet](https://twitter.com/@askv_tweet)
- app www.askv.nl/vluchtroute

Oranje Fonds Kroonappel 2013

De bewoners van de gemeente Amsterdam hebben het ASKV/Steunpunt Vluchtelingen als mooiste sociale initiatief gekozen in de categorie Helpende Hand van het Oranje Fonds. Ter gelegenheid hiervan werd een ondersteunende videoclip gemaakt. (april 2013)

'Ik wil weg, ik heb hier geen toekomst'

Menig asielzoeker zit door het ontbreken van de juiste papieren in een soort niemandsland. Zoals Nanou uit Congo. Haar pogingen terug te keren staaften op reghetjes en onduidelijkheden.

Ik zit hier de hele dag maar een beetje, wandel wat rond. Ik doe echt mijn best om terug te gaan naar Congo

De Volkskrant
De Volkskrant publiceerde op 2 juli 2013 het verhaal van Nanou. Zij mag niet in Nederland blijven, maar Congo wil haar ook niet terug omdat ze half Congolees, half Ruandees is.

<http://www.volkskrant.nl/nk/nl/2844/Archief/archief/article/detail/3468607/2013/07/02/ik-wil-weg-ik-heb-hier-geen-toekomst.dhtml>

De Volkskrant

De Volkskrant publiceerde op 2 juli 2013 het verhaal van Nanou. Zij mag niet in Nederland blijven, maar Congo wil haar ook niet terug omdat ze half Congolees, half Ruandees is.

<http://www.volkskrant.nl/nk/nl/2844/Archief/archief/article/detail/3468607/2013/07/02/ik-wil-weg-ik-heb-hier-geen-toekomst.dhtml>

Signalen naar onverbeterlijke wereldverbeteraars

Hou vol!

Het ASKV/Steunpunt Vluchtelingen bestaat vijftien jaar. Twee duizend mensen, verspreid over de wereld, zijn er nu. Maar de positie van de vluchtelingen is de afgelopen jaren niet veranderd. Eigenlijk willen we vinniger aan de slag met de vluchtelingen. Het is belangrijk dat de vluchtelingen hun eigen verhaal kunnen vertellen. Het ASKV helpt hen bij dit proces. Het ASKV helpt hen met hun procedure en alles komt goed, hoop ik.

aan team, vertelt Fernhout. 'En mensen zijn nog steeds bang om gewaar te worden. De problemen die ze nu hebben, die vragen: 'Wat is de situatie van vluchtelingen? En hoe zit het met de toekomst?' Volgens Fernhout is dit het belangrijkste voor deze vluchtelingen. 'Onze aanpak is tweeledig. Wij willen de wereldwijde beweging versnellen en de mensen, die de vluchtelingen helpen, een groter en sneller internationaal netwerk opzetten. We willen meer mensen helpen. Dat is het doel van het boek. Mensen laten zien wat ze wel kunnen doen.' 'Nieuw licht het uitbreiden', zegt Fernhout toe. 'De situatie is niet beter geworden in vijftien jaar. Daarom moeten we meer maatschappelijke acties, organisaties en steunpunten waarmee burgers in het gat van de overheid springen. Er zijn zoveel solidaire mensen die willen helpen. Wij willen over dit boek laten zien hoe het kan. Het is een boek voor iedereen'.

Binnen
Over mensen die aanpak bij het ASKV/Steunpunt Vluchtelingen
25 jaar ASKV: 25 portretten van mensen die door het ASKV op weg zijn gelopen. Een prachtig boek met inspirerende verhalen en praktische tips. Een groep uit de afgelopen jaren bij het ASKV dankt u voor uw hulp en steun. Maar weet u dat dit is een document van solidariteit!

Inclusief:
- Uitnodiging tot een avond met 25 jaar ASKV in actie
- Photoavond van Amsterdam met plekken van solidariteit, zorg, advies en hulp

ISBN: 978-90-81257-0-8

Bestel nu het Boek:
Maak € 23,00 over op rekening NL24 2928 0007 9133 34 ten behoeve van ASKV v.v. Bank: Rabobank, 088 bedrag in inclusief post!

Atentie: Verreken uw adres in de beschrijving van de bestelling of verzending!

* € 12,00 over op rekening NL24 2928 0007 9133 34 ten behoeve van ASKV v.v. Bank: Rabobank, 088 bedrag in inclusief post!

De Nieuwe Liefde

Interview met Aliès Fernhout uit De Nieuwe Liefde, winter 2013. Rubriek: Met de moed der Hoop.

RTL

In mei 2013 vertelde een cliënte aan RTL-nieuws wat het betekent om illegaal in Nederland te zijn. Dit n.a.v. de dreigende strafbaarstelling van illegaliteit. Ze vertelde over een verkrachting in Nederland en hoe bang ze was naar de dokter en de politie te gaan.

<http://www.rtlx.nl/#/u/16f4d679-c957-346a-a3fd-b140c408ef1b> op 7 min

Meer Russen
Tussen 2008 en 2011 heeft het aantal Russen in Nederland met 100% toegevoegd. Het aantal Russen in Nederland is nu 100.000. Het aantal Russen in Nederland is nu 100.000.

Thuis zullen ze me tot zelfmoord drijven'
INTERVIEW Tegenwoordig moet terug naar Rusland. Je kunt daar best homo zijn, vindt de IND.

Meer Russen
Tussen 2008 en 2011 heeft het aantal Russen in Nederland met 100% toegevoegd. Het aantal Russen in Nederland is nu 100.000. Het aantal Russen in Nederland is nu 100.000.

Thuis zullen ze me tot zelfmoord drijven'
INTERVIEW Tegenwoordig moet terug naar Rusland. Je kunt daar best homo zijn, vindt de IND.

Meer Russen
Tussen 2008 en 2011 heeft het aantal Russen in Nederland met 100% toegevoegd. Het aantal Russen in Nederland is nu 100.000. Het aantal Russen in Nederland is nu 100.000.

Trouw en Nieuwsuur

In augustus 2013, vlak voor de Gay Pride, kreeg een homoseksuele Russische cliënt te horen dat zijn asielverzoek was afgewezen. We waren geschokt. Overal in de media was te zien hoe vrij we zijn in Nederland en hoe onvrij homo's in Rusland zijn. Er werd gediscussieerd over een boycot van de Olympische Spelen. Naar aanleiding van ons persbericht besteedden Nieuwsuur en Trouw aandacht aan deze zaak. Uiteindelijk oordeelde de rechter dat cliënt voorlopig in een asielzoekerscentrum kan blijven om zijn verdere procedure af te wachten.

www.trouw.nl/tr/nl/4324/Nieuws/article/detail/3486596/2013/08/03/Thuis-zullen-ze-me-tot-zelfmoord-drijven.dhtml

kijken naar de toekomst

organisatie

In 1987 werden het ASKV [Amsterdams Solidariteits Komitee Vluchtelingen] en het Steunpunt Vluchtelingen de Pijp opgericht. Dit naar aanleiding van de verharding van het asielbeleid. In 1989 fuseerden beide organisaties, waarna de stichting onder de naam askv/Steunpunt Vluchtelingen verder is gegaan.

De stichting ASKV heeft een platte organisatiestructuur. Er werken betrokken mensen, van wie het grootste deel zich op vrijwillige basis inzet. Het zijn allen mensen met een hart voor de meest kwetsbaren in onze samenleving. Vrijwilligers en betaalde krachten worden gelijk behandeld en gewaardeerd. Zonder vrijwilligers kan het ASKV niet doen wat ze wil doen, zonder betaalde krachten is er geen

continuïteit. Er zijn in 2013 gemiddeld ruim 20 vrijwilligers en 11 stagiaires actief geweest. Daarnaast zijn er 6 betaalde (parttime) medewerkers en is er 1 medewerker via de ID-regeling. Voor de boekhouding is een zzp'er aangetrokken.

bestuur

Het onbezoldigde bestuur van het ASKV bestond in 2013 uit:

- Chris Keulemans, voorzitter (schrijver, journalist, organisator)
- Audrey Kessels, secretaris (asieladvocaat)
- Esther de Haan, penningmeester (onderzoeker)
- Sytze van der Zee, lid (schrijver, journalist)
- Katrien de Klein, lid (journalist, redacteur)

financieel overzicht

Jaar	2013	2012
Baten		
Inkomsten kantoor & organisatie	65.960	52.209
Inkomsten projecten		
- Bijdragen overheden	255.897	153.846
- Noodfonds	231.875	100.670
- Subsidies particuliere fondsen	183.700	178.036
- Giften en overige bijdragen	115.655	68.133
- Bestemmingsreserves	4.450	0
Som van de baten	857.537	552.894
Lasten		
Personeelslasten	278.620	206.668
Organisatie/kantoor/publiciteit	37.901	41.680
Projectlasten		
- Hulpverlening	238.720	126.353
- Nederlandse les	4.845	9.734
- Campagne	0	7.459
- Jubileum	50.701	0
- MOO	217.555	155.270
- BoP	0	1.559
Som van de lasten	828.342	548.723
Saldo activiteiten	29.195	4.171

Voor een uitgebreid overzicht is de Jaarrekening op te vragen

colofon

ASKV/Steunpunt Vluchtelingen jaarverslag 2013

Het ASKV steunt en begeleidt afgewezen asielzoekers die niet terug kunnen naar het land van herkomst. Daarnaast volgt het ASKV nauwlettend het Nederlandse en Europese vreemdelingenbeleid en houdt het de vinger aan de pols wat betreft beleidswijzigingen en ontwikkelingen. Daar waar nodig voert het ASKV actie en brengt het misstanden in de openbaarheid. Het ASKV is voor haar werk afhankelijk van subsidies van kerkelijke en humanitaire fondsen en donateurs. Voor geïnteresseerden is het financieel jaarverslag op te vragen.

donaties kunt u overmaken naar

NL94 INGB 0007 9133 34

t.n.v. Stichting ASKV te Amsterdam

het ASKV is bereikbaar

maandag tot en met donderdag
van 10 tot 17 uur

ASKV/Steunpunt Vluchtelingen

Frederik Hendrikstraat 111-C

1052 HN Amsterdam

tel: 020 627 2408

fax: 020 420 3208

askv@dds.nl

www.askv.nl

www.facebook.com/ASKV.Steunpunt.Vluchtelingen

@askv_tweet

fotografie	Bas Baltus
tekst	diverse medewerk(st)ers
eindredactie	Katrien de Klein
vormgeving	Annette Kouwenhoven
druk	Flyeralarm
juni 2014	

foto's omslag	Koos Breukel
	Bas Baltus
	uit: Binnen (ASKV 2013)

met dank aan

alle donateurs, instanties en fondsen
die het ASKV financieel ondersteunen

ASN FOUNDATION

SNS REAAL FONDS

voordekunst.nl

www.askv.nl